

Aanvragen voor voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) worden beoordeeld op grond van het geldende beleid. Is dat beleid gewijzigd, dan mag de gemeente onderzoek doen of iemand – op basis van de nieuwe regels – nog recht heeft op een eerder toegekende voorziening.

DOOR Ingeborg Lunenburg

Wanneer is iemand zelfredzaam?

Recent stelde de Rechtbank Noord-Nederland de gemeente in het gelijk.¹ De belanghebbende bleek namelijk zelfredzaam; en dan is er geen noodzaak meer een voorziening te verlenen. Wat speelde er in deze zaak?

Gewijzigd beleid

De gemeente in kwestie voert sinds 1 januari 2013 nieuw beleid. Daarvoor is een nieuwe Verordening vastgesteld waarin de mogelijkheid tot het verlenen van een vervoerskostenvergoeding niet meer is opgenomen. Voor degene aan wie eerder een dergelijke vergoeding is verleend, geldt een overgangperiode van zes maanden. Met een brief kondigt de gemeente aan dat pas na een onderzoek een beslissing wordt genomen. De gemeente kan op basis van het onderzoek ook beslissen na zes maanden een andere, vervangende voorziening toe te kennen.

Lokaal verplaatsen

In de nieuwe Verordening staat dat iemand in aanmerking kan komen voor een (individuele) voorziening om zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel. Het beoogde resultaat is dat de aanvrager de dagelijkse boodschappen kan doen, familie en kennissen kan bezoeken en andere activiteiten kan onderneemen, alles binnen de directe woon- en leefomgeving. Voorwaarde is uiteraard dat diegene wel beperkingen² moet ondervinden. Denk aan het niet kunnen bereiken of gebruiken van het regulier openbaar vervoer, zelf niet kunnen fietsen of brommer rijden, geen hulp van

anderen krijgen bij het oplossen van het vervoersprobleem, et cetera.

Het onderzoek

De belanghebbende in kwestie is in bezit van een eigen auto. Sinds 2007 is aan haar een vervoerskostenvergoeding toegekend. Deze financiële tegemoetkoming³ is bestemd voor het gebruik van haar eigen auto. Ten opzichte van 2007 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de medische situatie. Het onderzoek bestaat uit een met de vooraankondiging meegestuurd 'inventarisatieformulier vervoersbeperkingen'. Belanghebbende vult daarop in dat zij:

- geen gebruik kan maken van het reguliere Openbaar Vervoer;
- de vervoerskostenvergoeding alleen gebruikt voor de kosten van haar eigen auto;
- een vergoeding betaalt aan familie en vrienden die haar soms vervoeren; en
- soms een taxi neemt die zij uit eigen middelen betaald.

Mede op basis van het onderzoek komt de gemeente tot de conclusie dat belanghebbende ook zonder vervoerskostenvergoeding zelfredzaam is. Immers; de resultaten van het zich lokaal verplaatsen worden al zelf bereikt. De gemeente vindt daarvoor steun bij de bestuursrechter. Belanghebbende heeft immers de beschikking over een eigen auto en kan korte afstanden zelf afleggen. Volgens de Rechtbank kan belanghebbende opnieuw een aanvraag doen als haar situatie veranderd. Geen verrassende uitslag van het geschil. Eerder oordeelde de Rechtbank Gelderland over iets soortgelijks: nu het mogelijk bleek om zelf de

ritten bij de Regiotaxi te reserveren en te betalen is geen sprake van beperkingen in de zelfredzaamheid.⁴

Tot slot

De belanghebbende raakt nog wel een kritisch punt. In de beschikking staat dat iemand die over een eigen auto beschikt, zelfredzaam is. Dat kan volgens de Rechtbank niet door de verplichte 'maatwerkbeugel' van de Wmo. Er zijn immers situaties denkbaar waarin iemand die over een eigen auto beschikt, toch gecompenseerd moet worden. Op zich een mooie uitspraak maar als lezer moet ik (ook nog) zelf conclusies trekken. Ik concludeer bijvoorbeeld dat de vervoerskostenvergoeding niet bestemd is voor de kosten van de auto, maar voor het gebruik daarvan, zoals de kosten van benzine.⁵ Nu belanghebbende het sociale netwerk en soms een taxi zelf betaald, lijkt de vervoerskostenvergoeding dus een extraatje voor deze zelfredzame belanghebbende. Ik zie met belangstelling uit naar meer uitspraken van deze Rechtbank. ■

Ingeborg Lunenburg is zelfstandig opleider, auteur en adviseur. www.ingeborglunenburg.nl

Noten

1. RBNNE:2013:6601.
2. een beperking, chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem.
3. artikel 19 Wmo.
4. RBGEL:2013:CA1689. Opgemerkt wordt dat de belanghebbende in kwestie haar vervoersprobleem voor de aanvraag al zelf oploste en dat zij een beperkte vervoersbehoefte heeft (eens per week). Verder werd 'het kunnen betalen' van de taxi niet betwist!
5. Vergelijk CRVB:2012:BV7463.